

Jak zvýšit zájem dětí a studentů vzdělávat se a učit se nové věci?

Kulatý stůl SKAV a EDUin
7. 2. 2013

Dominik Dvořák

Ke změně musí dojít souběžně na všech úrovních systému.

Přestat říkat, že učení/vzdělávání není hlavním úkolem školy.

Přestat proti sobě stavět učení (vzdělávání) a výchovu (socializaci), jak se u nás děje.

Říkat nahlas, že škola je jako vzdělávací instituce nezastupitelná zejména pro rizikové skupiny.

Nevidím v krátkodobé perspektivě realistickou alternativu ke školnímu vzdělávání dostupnou pro všechny.

Není možné rezignovat na péči o stávající školu a obětovat jednu generaci s výhledem na to, že se zrodí něco jiného, lepšího.

Začněme o žácích opravdu přemýšlet jako o jednotlivcích.

Škola je tu, aby učila i to, co se jinde nenaučí – témata „teoretická“, akademická. Je také protiváhou toho „mimo školu“, někdy to má od-naučovat. Škola vyrůstající (jen) z praktického života by byla návratem k měšťance.

Škola je (i) protiváha praxe.

Recept pro české prostředí:

1. Dát učení pojmům a dovednostem na první místo.
2. Inteligentně měřit učení.
3. Inteligentně pracovat s výsledky měření učení.

Dana Večerková

MAKE SCHOOL, NOT WAR ... to je, když...

1. PROČ? X PROSTĚ PROTO ... učitelé vysvětlují, k čemu je pro studenty dobré, aby se učili zrovna to, co jim předkládají.
2. ZÁKLAD X „PRO ZÁJEMCE“ ... učitelé jednotlivých předmětů zřetelně rozlišují minimum, které vyžadují po všech studentech, a nástavbu, kterou mají zvládnout ti, kteří chtějí být v dané problematice dobří.
3. MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY X ŠKOLA ... učitelé vědí o mimoškolních aktivitách svých studentů, podporují je v nich a dávají jim prostor využít jimi nabyté schopnosti ve škole.
4. RODINA, OBEC... X ŠKOLA ... otázky, které studenti ve škole řeší, se co nejvíce vztahují k jejich přirozenému prostředí, a pomáhají jim tomuto prostředí lépe porozumět.
5. ZODPOVĚDNOST X ÚKOL PRO ÚKOL ... je školní úkol spojen se zodpovědností, tedy jeho ne/splnění má dopad nejen na známku, ale především na ne/uskutečnění něčeho „reálného“.
6. SMĚŘOVÁNÍ K CÍLI X OD ZNAČKY KE ZNAČCE ... studenti znají cíl, kterého mají dosáhnout, ale jednotlivé kroky si rozvrhují sami, tedy zadávají úkoly sami sobě.
7. VÝZVA X RUTINA ... studenti hledají řešení úkolu společně s učitelem. Neexistuje předepsaný způsob řešení. Je v tom trochu záhady a napětí. :-)
8. SPOLUPRACOVNÍCI X SOUPEŘI ... studenti jsou vedeni ke vzájemné spolupráci, učí se vzájemně se respektovat a využívat silných stránek jednotlivců pro společné dílo.

→ MAKE LIFE, NOT SCHOOL

Bořivoj Brdička

Je škola jediným vhodným místem pro učení (vize musí akceptovat vývoj světa)?

Každý (tak jako tak) postupuje svou cestou (individualizace/personalizace).

Přesvědčení žáků, že dělají věci, které budou v životě potřebovat (problémová orientace, projekty, [pedagogika nejistoty](#)).

Schopnost učitele zaujmout (nutný talent) – Tim Rylands: [Myst 'Exile' in the classroom](#).

Optimismus i pesimismus je nesprávný – realismus je na místě + štěstí (náhoda) – podobenství Roberta Bullougha pro začínající učitele [1] (O bouři, O želvě a o rybě, O rozsévači). Kam může vést pesimismus – [Absent professor](#).

Lidský přístup je často lepší, než ryze pedagogický. Nesmí kolidovat s profesionalitou. Je důležité si uvědomovat, že snahou je pomoci každému, aby se dostal v rámci svých schopností co možná nejvýše (ve smyslu myslet a tvořit).

Chápat mimoškolní prostor jako součást školy. Jak zužitkovat mimo školu to, co se děti naučí ve škole? Převrácená třída ([Khan Academy a „převrácená“ třída](#)).

Jednou z možných cest je **využití technologií**.

Veškeré poznávání je třeba chápat ve smyslu budování osobního vzdělávacího prostředí, jež zahrnuje mimoškolní neformální a informální aktivity – takové, při nichž dochází nejen ke kolaboraci, ale též ke kooperaci ([konektivismus](#)).

Nezbytné je ovlivňování celé společnosti ve smyslu zájmu o poznání.

Kamila Randáková

Jak zvýšit zájem dětí a studentů vzdělávat se a učit se nové věci?

Připravit organizaci a prostředí, kde „se“ budeme učit:

- podílet se na pravidlech pro atmosféru férových vztahů = partnersky
- objevovat a zkoumat - zapojit ruce a fantazii = aktivně
- vybrat si, mít volbu, využít své zájmy, učit se „bez učebnic“ = svobodně
- učit se navzájem, prezentovat práci ostatním, sdílet radost z práce = společně
- sebehodnocením se učit: ocenit, kriticky hodnotit, co a jak vylepšit = zodpovědně
- učit se samostatně plánovat, organizovat a dokončit práci = systematicky